

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

15-16 травня 2025 року
м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія)

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет (м. Київ, Україна)
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Чернівці, Україна)
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Ужгород, Україна)
Університет ім. Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Трансильванський університет (м. Брашов, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет Траз-уш-Монтиш і Алту-Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

**15-16 травня 2025 року
м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія)**

Чернівці

Мехнопринк

2025

УДК 332.146.2:338.24:339.924(063)

М 74

Модернізація управління соціально-економічним розвитком регіону в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 15-16 травня 2025 р. – Чернівці : Технодрук, 2024. – 340 с.

Модернізація управління соціально-економічним розвитком регіонів є надзвичайно актуальною в умовах євроінтеграції, оскільки потребує узгодження регіональної політики зі стандартами ЄС, впровадження інновацій та цифрових рішень. Це дозволяє підвищити ефективність розвитку, забезпечити прозорість управління і посилити конкурентоспроможність регіонів на європейському рівні.

У збірнику досліджено трансформацію менеджменту бізнес-процесів у соціально-економічному просторі регіону. Особливу увагу приділено питанням адаптації регіонального бізнесу до викликів у міжнародних економічних відносинах. Висвітлено аспекти фінансово-економічного й обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку регіону. Розглянуто особливості використання інструментів маркетингу в умовах євроінтеграції, стратегічні підходи й антиципативне управління розвитком сфери гостинності регіону та інноваційні бізнес-технології та транскордонна співпраця університетів у вдосконаленні економічної освіти.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

ISBN 978-617-8034-61-0

Роботи надруковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

Підписано до друку 01.05.2025 р.

© ЧТЕІ ДТЕУ, 2025

© Технодрук, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРІ РЕГІОНУ

Анатолій Вдовічен, Ольга Вдовічена, Данило Вдовічен АНАЛІТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ ЗА 2018-2023 РР. ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ	12
Олена Гончаренко, Віра Турусинова РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	17
Наталія Василюха, Олександр Ігнат ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	21
Тетяна Гуштан, Валентин Сусіденко ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ СФЕРІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	24
Тетяна Гуштан МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЯК ОРІЄНТИР АДАПТАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ДО ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	28
Іван Хилько, Родіон Хамітов ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ BPM (BUSINESS PROCESS MANAGEMENT) В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	31
Андрій Круглянко ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	36
Валентина Чичун ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КОМАНДИ НА ПІДПРИЄМСТВІ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРІ РЕГІОНУ	39
Урсакий Юлія НЕФОРМАЛЬНІ ГРУПИ У КОМАНДНІЙ РОБОТІ	41

Сергій Камінський АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	44
Олена Гончаренко, Анастасія Розарьонова ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ДРАЙВЕР ПРАЦІ В УКРАЇНІ	48
Наталія Гольдберг ОБҐРУНТОВАНА ПІДОЗРА ЯК ПІДСТАВА ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ	52
Микита Савченко ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ РЕГІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	56
Наталія Шупрудько, Галина Полянко ХАРАКТЕРНІ РИСИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	60
Леонід Мільман ЗНАЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	62
Віталій Толуб'як, Олена Патерик ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІДКРИТОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	65
 <i>СЕКЦІЯ II. АДАПТАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО БІЗНЕСУ ДО ВИКЛИКІВ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ</i>	
Вадим Стадник, Ірина Федулова ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВИХОДУ НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ	69
Вадим Єлісеєв АДАПТАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО БІЗНЕСУ ДО ВИКЛИКІВ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЧЕРЕЗ ТРАНСФОРМАЦІЮ ВІЙСЬКОВИХ ІННОВАЦІЙ	73
Катерина Рожок, Сергій Осика ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА КРЕАТИВНОЇ ІНДУСТРІЇ	76

Раїса Перелигіна, Олександр Пономарьов КОНТРОЛЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ПЕРЕДАЧАМИ ТОВАРІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ДЕРЖАВНОМУ ЕКСПОРТНОМУ КОНТРОЛЮ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	80
Валерія Смочко, Володимир Бедзир ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ	83
Константин Ніжейко, Анна Тараненко ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ІСПАНСЬКИХ БІЗНЕСІВ ДО ПРОГРАМИ NEXT GENERATION EU	88
Ганна Дугінець ТОРГОВЕЛЬНА ВІЙНА 2025: «ІДЕАЛЬНИЙ ШТОРМ» У МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ	91
Ірина Алмаші, Юлія Середяк РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ	95
Тетяна Брикова АДАПТАЦІЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ МІСТА ЧЕРНІВЦІ ДО ВИКЛИКІВ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ	98
Оксана Верстяк МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА В УМОВАХ МОДЕРНІЗОВАНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ	101
Андрій Верстяк ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ ЯК РУШІЙ МОДЕРНІЗОВАНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	103
Людмила Столяр, Таїсія Яцко ПЕРЕОРІЄНТАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ЗОВНІШНІ РИНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	105

Iryna Almashi, PhD of Law, Associate professor,
Yulia Serediak, student,
Uzhhorod Institute of Trade and Economics of the SUTE, Uzhhorod

BUSINESS RELOCATION UNDER MARTIAL ARTS CONDITIONS: LEGAL REGULATION AND PROBLEM ISSUES

This report analyses the legal regulation of business relocation under martial law and the problematic issues in this sphere. Relocation of enterprises has a rather positive impact on the development of the Transcarpathia region. Thus, 40% of all relocated businesses in Ukraine are currently located in Transcarpathia. On today, relocated companies have already invested 1 billion euros in the region. The main problems in the process of moving enterprises are: lack of a regulatory framework, the mechanism of simplified procedure for transferring municipal property for relocated businesses has not been regulated, lack of resources necessary for relocation in territorial communities: land, real estate for sale and rent; lack of roads, communications etc.

Тетяна Брикова, к.т.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

АДАПТАЦІЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ МІСТА ЧЕРНІВЦІ ДО ВИКЛИКІВ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

У сучасних умовах військових дій, глобалізації та політичної нестабільності український регіональний бізнес стикається зі зміною логістичних ланцюгів, валютними коливаннями, посиленням конкуренції на міжнародних ринках. Особливо актуальним є питання адаптації малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах, зокрема на Буковині. Географічне розташування, культурна різноманітність і історичні зв'язки з країнами Європи створюють унікальні можливості для інтеграції у світову економіку, проте також ставлять підприємців перед необхідністю швидкого реагування на зовнішні виклики.

Однією із найбільш вразливих до змін в економічних відносинах є готельно-ресторанна сфера. Сучасні проблеми, пов'язані з війною, зміною туристичних потоків, євроінтеграційними процесами вимагають від підприємців швидкої адаптації та нових підходів до ведення бізнесу [1]. З початком війни в Україні традиційні туристи зменшили свою активність. Основними клієнтами готелів і ресторанів стали внутрішні переселенці, волонтери, працівники міжнародних організацій, що призвело до змін у попиту на послуги проживання і харчування [2].

Енергетична криза, перебої з постачанням, високі тарифи на комунальні послуги, подорожчання енергоносіїв, продуктів харчування, імпортного обладнання спричинили зростання витрат та ускладнили роботу малого і середнього бізнесу, особливо в секторі HoReCa. Масова міграція за кордон створила дефіцит кваліфікованих кухарів, адміністраторів, офіціантів, що змусило підприємців активніше інвестувати в навчання та мотивацію працівників, активно залучати і навчати молодь.

Загалом можна відмітити тенденцію переорієнтації діяльності готельно-ресторанної сфери на внутрішній ринок. Основний фокус спрямовано на забезпечення потреб ВПО, військових, працівників міжнародних організацій, співпрацю з благодійними фондами, участь у соціальних проєктах, підтримку працевлаштування місцевого населення, а також розвиток сервісів для довгострокового перебування в готелях [3]. Важливим напрямом є розробка програм державно-приватного партнерства, спрямованих на залучення інвестицій і забезпечення сталого розвитку галузі. Одночасно заклади продовжують розвивати багатомовне обслуговування, беруть участь у міжнародних виставках гостинності, співпрацюють з туристичними агенціями з Європейського Союзу, спрямовують зусилля на розвиток міжнародної співпраці у сфері підготовки кадрів, що сприяє зміцненню професійного потенціалу українського готельно-ресторанного бізнесу [4].

Важливою подією було проведення у Чернівцях другого інноваційно-інвестиційного форуму Invest Forum Chernivtsi 2022. Метою цієї події було об'єднання зусиль з налагодження

комунікації між бізнес-спільнотою, у тому числі в сфері готельно-ресторанного господарства, та владою, напрацювання дієвих інструментів для підтримки бізнесу, формування бачення про економічний та інвестиційний потенціал Чернівців, обговорення питань щодо залучення грантів та реалізації проєктів, спрямованих на соціально-економічний розвиток регіону [5].

Таким чином, готельно-ресторанний бізнес Чернівців демонструє високу стійкість до кризових викликів і приклад ефективної адаптації до нових соціально-економічних реалій. Відмова від класичних моделей туристичного і ресторанного обслуговування на користь гнучких, соціально орієнтованих стратегій дозволяє зберегти функціонування бізнесу навіть в умовах війни. Ключовими факторами розвитку галузі є використання інноваційних підходів, фокус на якість сервісу і активна інтеграція у міжнародні проєкти. Надалі важливими чинниками залишаються підтримка місцевої влади, доступ до програм фінансової допомоги та розвиток партнерств із міжнародними структурами.

Список використаних джерел:

1. Даниленко-Кульчицька В. А. Вплив війни на готельно-ресторанний бізнес України. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2022. №6. С. 19–23.
2. Гнибідя О., Мілашовська О. Управління експлуатаційною діяльністю готельно-ресторанного підприємства в кризових умовах. *Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів* : тези доп. VI Всеукраїнської науково-практ. конф. Мукачево: РВВ МДУ, 2023. С. 50-52.
3. NV Food. Ми не закривалися ні на день. Як працює готельно-ресторанний комплекс у Чернівцях в умовах повномасштабного вторгнення. URL: <https://nv.ua/ukr/food/restaurants/yak-pracyuye-gotelno-restoranniy-kompleks-u-chernivcyah-pid-chas-viyni-50476569.html> (дата звернення: 22.04.2025).
4. Корсак Р. Розвиток готельно-ресторанної справи в Україні в умовах європейської інтеграції. *Development Service Industry Management*. 2025. №1. С. 227–233.
5. БукІнфо. Війна війною, а бізнес має працювати: у Чернівцях відбувся другий інноваційно-інвестиційний форум "Invest Forum Chernivtsi 2022". URL: <https://bukinfo.com.ua/chernivci/viyna-viynoyu-a-biznes-maye-pracyuvaty-u-chernivcyah-vidbuvsya-drugyy-innovaciyno-investytsiynnyy-forum-invest-forum-chernivtsi-2022> (дата звернення: 22.04.2025).

Tetiana Brykova, Candidate of Technical Sciences,
Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, hernivtsi

ADAPTATION OF THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS OF THE CITY OF CHERNIVTSI TO THE CHALLENGES IN INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

The adaptation strategies of the hotel and restaurant sector in Chernivtsi during the ongoing war in Ukraine are analyzed. In the absence of foreign tourists, the focus has shifted to serving internally displaced persons, humanitarian organizations, Key challenges such as the restructuring of services to meet the needs of long-term residents, rising operating costs and labor shortages are highlighted. Case studies of local businesses illustrate successful practices, including flexible pricing policies, social responsibility initiatives, and the optimization of resources. Strategic flexibility and a community-centered approach are identified as crucial for the sector's sustainability under current conditions.

Оксана Верстяк, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

МІЖНАРОДНА ЛОГІСТИКА В УМОВАХ МОДЕРНІЗОВАНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасних умовах глобалізації та нестабільності світової економіки міжнародна логістика відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування зовнішньоекономічних зв'язків. Модернізоване управління логістичними процесами стає відповіддю на зростаючі виклики, пов'язані з цифровою трансформацією, екологічними вимогами й геополітичними факторами.

Міжнародна логістика відіграє важливу роль у зовнішньоекономічній діяльності України. Оскільки саме галузь логістики сприяє розвитку експорту та імпорту. Але в сучасному світі все більше відбуваються глобальні зміни, такі як пандемії